

F. BEHÇET YÜCEL: TÜRKİYE'DE KÖYLERİN ELEKTRİKLENDİRİLMESİ

Şubemizin Cumartesi Söyleşileri etkinliğinin 16 Mart 2013 günü konuğu, en uzun süre TEK Genel Müdürlüğü görevinde bulunan F. Behçet Yücel oldu. Türkiye'de Köylerin Elektriklendirilmesi Olayı konulu söyleşinin sunucu ve yürütücülüğünü Ersin Kaya yaptı. Şubemiz Alaettin Anahtarıcı Toplantı Salonu'nda yapılan söyleşi, üye ve yöneticilerimizle birlikte içlerinde Prof. Dr. Ahmet Dervişoğlu, Prof. Dr. Ömer Usta gibi hocalarımızın ve eski TEK yöneticilerinin bulunduğu yoğun bir katılımcı kitlesi tarafından izlendi.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Şubemiz Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **S. Nur Güleç** konuşmasına ilginç bir gözlemlerle başladı:

"1953-54 yılları, Türkiye'nin sıçramaya aday olduğu yıllar. İkinci Dünya Savaşı yeni bitmiş, bizi NATO'ya dahil etmek üzere bir Kore macerasını yeni yaşamışız. Böyle bir ortamda ve İkinci Dünya Savaşında Avrupa'yı terk etmek zorunda kalan kıymetli akademisyenlerin İstanbul üniversitelerinde hoca olduğu zamanlarda yetişen insanlar bunlar, 1954 mezunları.

"1967-70 arasında köy elektrifikasyonu, kendi deyimiyle, köycülük diye herkesin küçümsediği bir işin adamı olmuş, başına geçmiştir. Daha sonra bunu farklı organizasyonlarla daire başkanlığına kadar taşımış, Türkiye Elektrik Kurumu TEK'in kuruluş yıllarında, kuruluşunda bizzat görev almış, süreç içerisinde 10 yıl boyunca bu kurumu kurabilmek için savaş vermiş bir büyüğümüz."

Konuşmasını, ülkemize emeği geçen bütün mühendisler ve **F. Behçet Yücel** gibi bütün hayatını köylerin aydınlatılmasına adanmış teknik insanların ülkemiz açısından önemine vurgu yaparak tamamlayan Güleç, odaların karşı karşıya bırakıldığı baskılardan ve haksız uygulamalardan da söz ederek, üyelerimizin odalarına sahip çıkmalarını talep etti.

Ülkemiz köylerinin elektrikleştirilmesinde önemli bir rol oynayan F. Behçet Yücel, konuşmasında; 30 yılı aşkın süren bu çalışmaların dünyadaki benzer örnekleriyle karşılaştırmasını yaparak, elektrik enerjisinin insanlar açısından değerine ve gündelik yaşamda yol açtığı değişikliklere değindi. Halkın yeniliklere sahip çıkmadaki kararlılığının altını çizen Yücel, köylülerin elektrik kullanım bilgilerini geliştirme ve yardımcı teknik personel eğitimine katkı verme konularındaki becerilerine dikkat

çektir. TEK Genel Müdürlüğü döneminde mühendislerin meslek içi eğitimlerine her zaman önem verdiğini vurgulayan Yücel, çalışma hayatının her döneminde Elektrik Mühendisleri Odasıyla verimli bir işbirliğini gerçekleştirmeye çalıştığını belirtti.

Konuşmasına, "Genç meslektaşlarım" diye başlayan Yücel, "Köy elektrifikasyonu konusu benim için çok özel bir konudur. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki; hayatımda en mutlu olduğum bir iştir. Genel müdürlük yapmama rağmen, köy elektrifikasyonundaki meşguliyetim beni çok önemli, hiç unutmayacağım şeylerle teçhiz etmiştir. Onun için, köy elektrifikasyonu benim için çok önemli. Köy elektrifikasyonu Türkiye için de önemliydi. Düşünebiliyor musunuz, Türkiye'de 36 bin köy, 70 bin yerleşim yeri var ve bu iş, TEK kuruldu, 1990'a varmadan, 1988'de falan bitirildi.

Köylerin elektrikleştirilmesi, devlet ile halkın el ele vererek yaptığı çalışmanın en güzel ürünüdür bana göre, Cumhuriyet tarihimizin her zaman övünülerek anılacak önemli bir olaydır. Ayrıca, Türk halkının çağdaş bir toplum olma yolunda ne kadar istekli olduğunun en açık kanıtıdır.

"Bence, elektrik yönünde Türkiye'nin ilk kilometre taşı EİEl'nin kuruluşudur. Elektrik İşleri Etüt İdaresi, 1935'te Etibank ve MTA ile beraber kurulmuş. MTA, yeraltı kaynaklarını etüt edecek; Türkiye'de yeraltı kaynakları o zaman daha belli değil. Elektrik İşleri Etüt İdaresi, su kaynaklarını değerlendirecek, Türkiye'nin elektrifikasyon meselesinde çekidüzen verecek Türkiye'ye. Etibank da, ortaya çıkan projeleri yerine getirecek, yapacak, tesis edecek ve işletecek. Bunların en iyisi bence Elektrik İşleri Etüt İdaresi. Zaten öyle olmasa iki Cumhurbaşkanı çıkarmazdı orası. Demirel de oralarda yetişme.

"Bana göre bütün bu konuştuğumuzun en önemli kısmı şu: Çok güzel bir laf var, bugünlerde gazetelerde gördüm bunu; "Hayat ileriye doğru yaşanır, ama geriye doğru öğrenilir" diyor. Ben de 80 yaşımı geçtiğime göre ve şu kadar sene de bunları izlediğime göre, müşahade ettiğime göre, yazılarını yazdığımı göre, benim herhalde bu konuda tecrübem çok. Düşündüm çünkü, bu köy elektrifikasyonu dolayısıyla çok şeyler düşündüm. Şunu söylemek istiyorum: Türkiye'de, elektrikte, planlama, şu, bu, onların hepsinden evvel strateji noksanlığı var.

"Bakın, ben ilk Umum Müdürü oldum, ilk eğildiğim şey kaynaklarımız. Su var, paldır küldür yapıyor. Yapılan en güzel şey hidrolik bence, en güzel. O küçük barajlar konusunda sizinle hemfikirim; lüzum yok bence bu kadar Türkiye'yi berbat etmeye. Toplasanız, diyelim, 40 milyar kilovat/saatse, bunların içinde yüzde 1 tutar, 5 tutar, onu ihmal etmek mümkün. 'İlla ufak da olsalar yapacağız, illa birilerine para kazandıracağız' demek yanlıştır."